

Kære Tandem-læser.

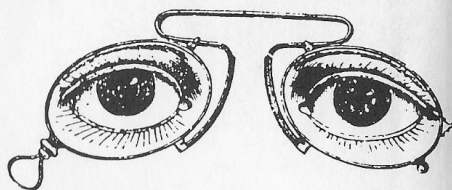
Som du måske har bemærket, bringer vi ikke i år en oversigt over landets PLAN-kurser. Information om, og tilmeldinger til kurserne kommer pr. post til din tropsleder sidst i august måned. Vær opmærksom herpå, hvis du skal på kursus i år.

Har din patrulje været på en sjov og spændende tur, udviklet en ny frikadelleopskrift, været på en vellykket fugle-iaagttagelsestur eller er det efter flere års forsøg lykkedes jer at få ild med et ildbor..... så vil vi gerne høre fra jer, skriv til os, så andre patruljer landet over kan lade sig inspirere af jeres ideer.

- med kærlig hilsen *Redaktionen.*

indhold:

	side
Forside	1
Redaktionelt	2
Duplikering	3
Forhindreingsbane	4
Edespalten	6
Lystryk	8
Lege, tillidsøvelser	10
Afstandsbedømmelse	12
Højdemåling	13
Landspatruljetournering	14
Vindvogn	16

deadline:

Sidste frist for indlæg til næste nummer af Tandem 4/87, er torsdag den 24. september '87.

TANDEM c/o Ejnar Engel, Skjernvej 3, 4200 Slagelse.

Idè, Tekst, Foto og Tegninger til dette blad:

Peter Andersen, Karen Møller (Midi), Anne Damgaard, Henrik Willadsen, Jens Kern-Hansen, Jes Munk Jensen og Ejnar Engel (ansv.)

Tryk: Specialtrykkeriet A/S, viborg.

ISSN 0108-7975

© Det Danske Spejderkorps, Lundsgade 6, 2100 København Ø
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

Duplikering

Materialer:

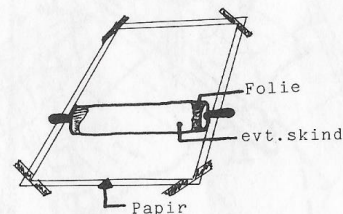
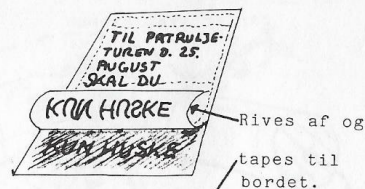
- 1 spritstencil
- spridduplikatorpapir
- sprit
- en klud
- en kagerulle el.lign.
- tape
- evt lidt skind

Fremgangsmåde

1. Skriv på stencilen, brug et hårdt underlag. HUSK AT FJERNE MELLEMLÆGSPAPIRET.
2. Det øverste papir rives af. Det vendes om og tapes til bordet, den side du skrev på vender ned mod bordet.
3. Et stykke papir fugtes med sprit. Det er lettest med en klud. Der skal sprit på HELE papiret, men det må ikke blive vådt, kun fugtigt.
4. Læg papiret ovenpå stencilen.
5. En kagerulle rulles hen over papiret. Hvis I beklæder rullen med skind, får I et bedre tryk.
6. Papiret løftes af, og I har nu en kopi af teksten.

Med lidt øvelse kan I lave op til 25 kopier. Jo mindre sprit I bruger, jo flere kopier kan I lave.

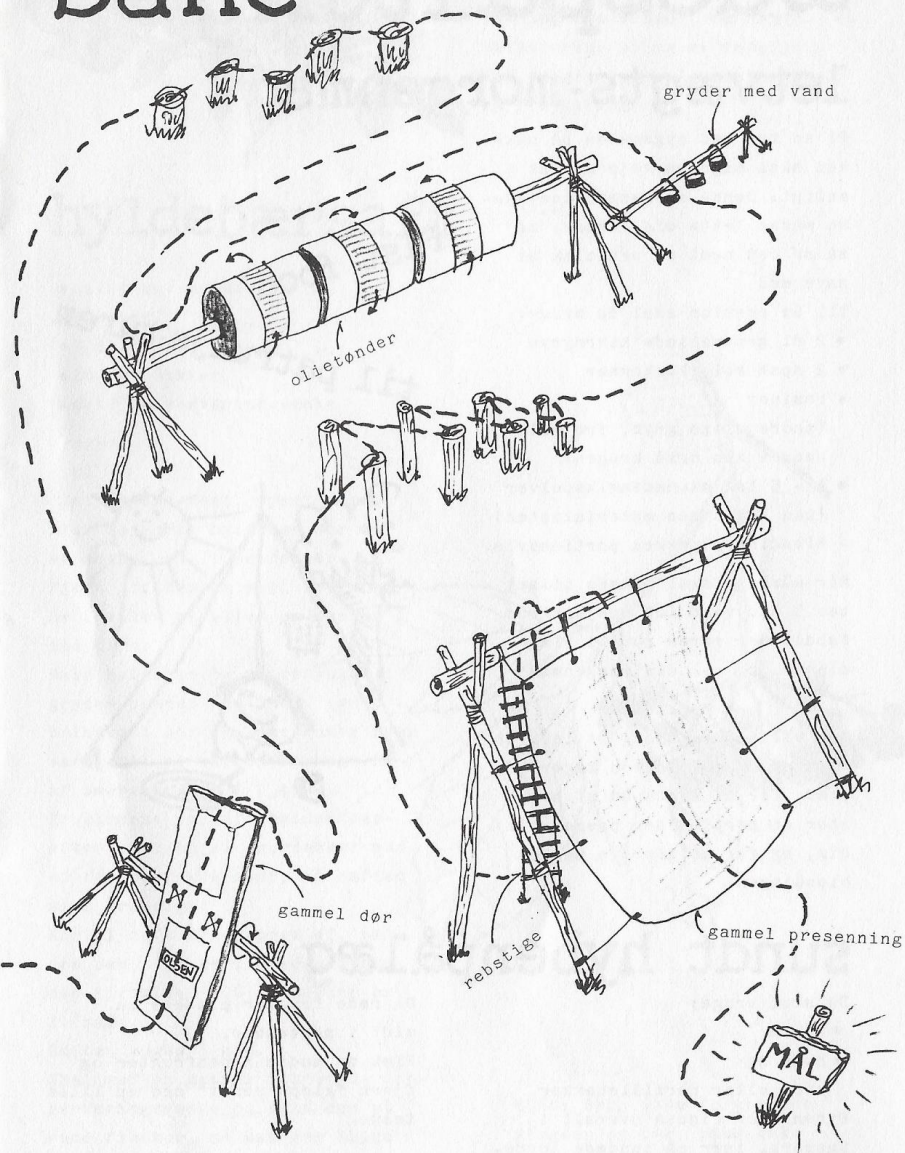
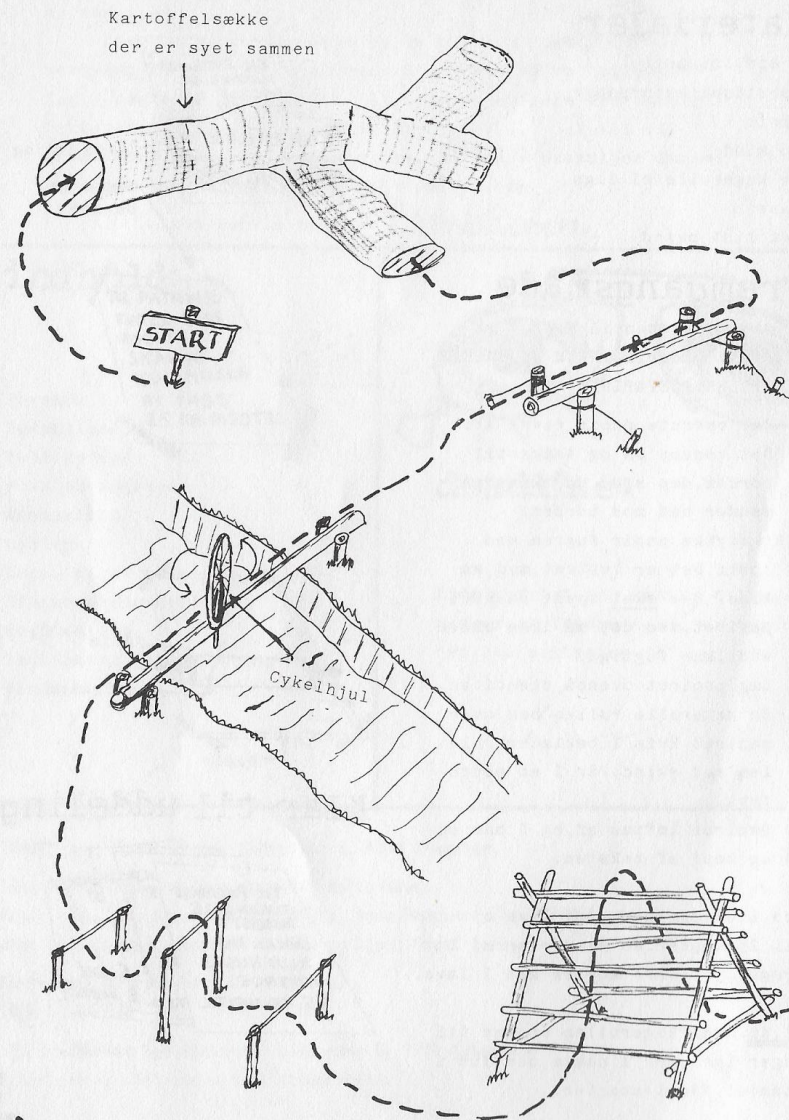
NB. NB. Skal kagerullen bruges til kager igen, bør I pakke den ind i staniol før I starter.

Klar til uddeling

Forhindringsbane

ædespalten

letvægts-morgenmad

På en tur med rygsækken på nakken skal bagagen veje mindst muligt. Denne morgenmads-side kunne måske lette din bagage, og så er det nemt og praktisk at have med

Til én portion skal du bruge:

- 2 dl grovvalsedede havregryn
  - 2 spsk solsikkekerner
  - rosiner
  - (andre slags gryn, frø eller nødder kan også bruges)
  - 4 - 5 tsk skummetmælkspulver (kan købes hos materialisten)
- Blandingen pakkes portionsvis.

Når müslien skal spises tilsættes 3 dl. vand (et spejderkrus fuld), der røres godt i blandingen, og - din morgenmad er klar.

Jeg vil anbefale dig at lave en "prøveportion" før du tager afsted, for at finde ud af hvor stor en portion der passer til dig, og for at afprøve mælkeblanding.

sundt hybenpålæg

Du skal bruge:

- Hyben
  - honning
  - kød- eller persillehakker.
- Hybenroser findes overalt i Danmark, især på sandede jorde.

"fast food"
til patrulje-turen

De røde frugter plukkes ca. midt i september.

Flæk de modne hybenfrugter og fjern "kløpulveret" med en lille teske.

hyldebærsaft

- ca. 1 kg. hyldebær
- 2 æbler
- 3 dl. vand
- 200 g. sukker
- evt. konserveringsvæske

gryde

si

et stykke rent, tyndt stof.

Pluk de sorte hyldebær når de er modne, ca. i september.

Fjern stilken og skyl bærrerne. De 2 æbler skrælles og skæres i små tern.

Hæld hyldebær og æblestykker i gryden sammen med 3 dl. vand, bringes i kog og koger over svag varme til al saften er kogt ud af bærrerne, ca. 1/2 time.

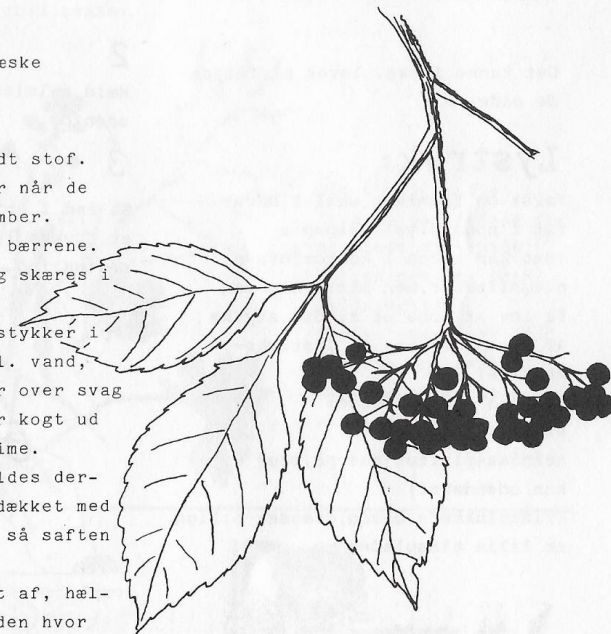
Frugtmasse og saft hældes derefter op i en si overdækket med et tyndt stykke stof, så saften sies grundigt!

Når al saft er dryppet af, hældes den tilbage i gryden hvor der tilsættes 200 g. sukker pr. l. saft.

Saften koges 5 min.

Skal saften gemmes tilsæt da konserveringsvæske og hæld den på rene flasker, så kan den holde sig vinteren over.

Kværn frugterne gennem en kød- eller persillehakker, tilsæt honning efter smag, og det c-vitaminrige pålæg er færdigt. Det smager godt på både rugbrød og franskbrød.

HUSK: Brug ikke forurenede frugter og bær, pluk ikke tæt på trafikerede veje.

Lystryk

Kunne det ikke være sjovt at lave Jeres eget postkort eller brevpapir??

Det kunne f.eks. laves på følgende måde:

Lystryk:

Først og fremmest skal I have fat i noget lystrykspapir (det kan købes i kontorforsyningsfirmaer, men måske kan man få lov at købe et mindre stykke af nogen, der har en lystrykmaskine)

Desuden skal I bruge: et vandfad

salmiakspiritus (pas på, brug det kun udendørs!)

Friskplukkede blade, græsser o.lign. en lille glasplade

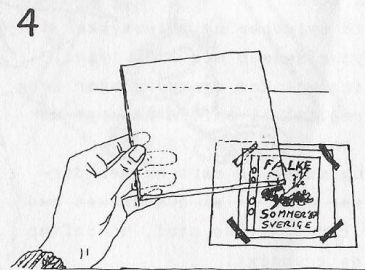
8

Sådan gør I:

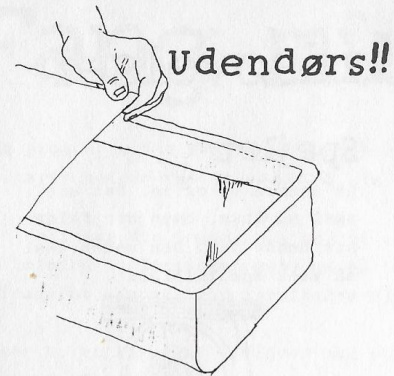
1
Læg blade og græs ind i en plastiklomme, sådan som I vil have kortet skal se ud, evt kan I også tegne på plastikken.
Større planter/blade skal først lægges lidt i pres.

2
Hæld salmiak i et fad og sæt det udenfor.

3
Gå ind i et næsten mørkt rum, klip et stykke lystrykspapir ud, og pak resten ind.

Læg lystrykspapiret på et stykke pap, læg plastiklommen ovenpå og en glasplade øverst, bær det hele ud i solen og lad det ligge ca. 20 sek. (længere hvis det ikke er klart solskin)

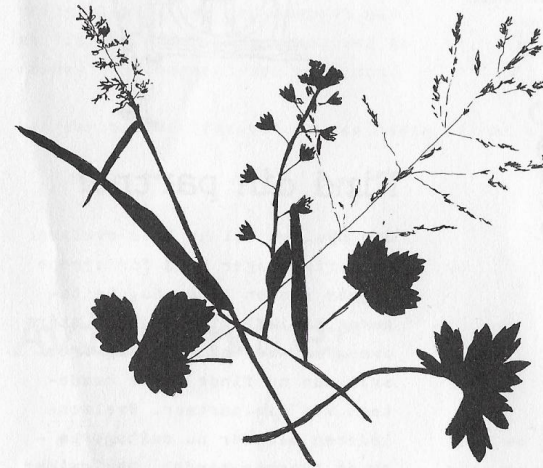

5
Tag lystrykspapiret og hold det tæt hen over baljen med salmiak (den side, der blev belyst skal vende ned mod baljen) ca. 30 sek.

I har nu et hvidt stykke papir med et gråt billede på.

Klip ud, farvelæg eller sæt det op på pap.

I kan også skære papiret til og bruge det som brevpapir.

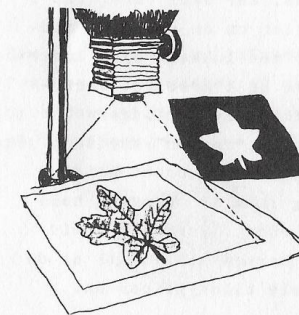

Det er nødvendigt at lave et par forsøg for at finde den rette belysnings- og fremkaldningstid. Skriv 'navn' på bladene og lav et katalog over skovens træer.

Tips:

Man kan gøre det samme med foto papir, men det er en del dyrere og det kræver et "mørkekammer". Prøv at snakke med en der kan lave billeder.

Billedet bliver hvidt på sort bund.

9

Lege-tillidsøvelser

Føle-figur

Een i patruljen tager bind for øjnene. Resten danner en eller anden figur. Herefter skal den "blinde" føle sig frem til hvordan figuren ser ud. Figuren opløses, og den "blinde" fjerner bindet for øjnene, og skal nu forsøge at genskabe figuren, sådan som han/hun tror den skal se ud.

Lysestagen

Patruljen stiller sig op i en rundkreds, der skal være "tæt". Man stiller nu en person i midten, der med lukkede øjne lader sig falde ud i kredsen. Personen må ikke flytte fødderne. Når persone "rammer" kredsen, bliver han/hun skubbet blidt væk, og kommer derved hele kredsen rundt. Personen i midten får herved tillid til at de andre hele tiden griber en.

10

Spejlet

Gå sammen to og to. Den ene skal nu lave, hvad der falder ham/hende ind. Den anden skal så være spejlbilledet.

Find din partner

Der skal en til at lede øvelsen. De øvrige tager bind for øjnene og går sammen to og to. Deltagerne må ikke vide hvem de står over for. Ved at føle sig frem skal man nu finde nogle kendetegn ved sin partner. Øvelseslederen blander nu deltagerne - og de fjerner bindet. Det gælder nu om at finde sin partner igen.

Slow-motion

Lav noget i slow-motion. I kan gå sammen to og to og lave en tenniskamp eller et 100 meter løb, eller hele patruljen kan spille slow-motion-fodbold. Find selv på mere.....

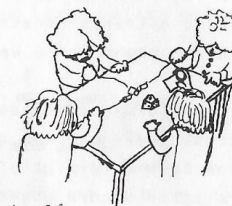
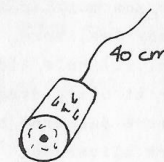
Fang musen

Læg propperne tæt sammen på midten af bordet. Hver deltager holder fast i enden af sin snor.

Den deltager der ingen snor har et rafflebæger med en terning i. Terningen slås ud på bordet, så alle deltagerne kan se hvad terningens øjne viser.

Viser de et lige tal - sidder man stille. Viser de et ulige tal - hiver man propperne til sig så hurtigt som muligt, inden den med bægret når at "fange" en af propperne, ved at smække rafflebægret ned over den.

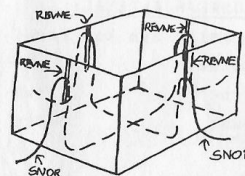
Den der bliver "fanget" er den næste til at slå.

Avisbundter

Brug en trækasse eller en kraftig papkasse.

Skær en revne (ca. halvvejs ned fra toppen) i midten af siderne og enderne. Læg to snore som vist på tegningen.

Put aviserne i kassen. Når den er fyldt, binder du enderne af snorene sammen. Bundtet løftes op, og du lægger nye snore i.

11

Afstandsbedømmelse

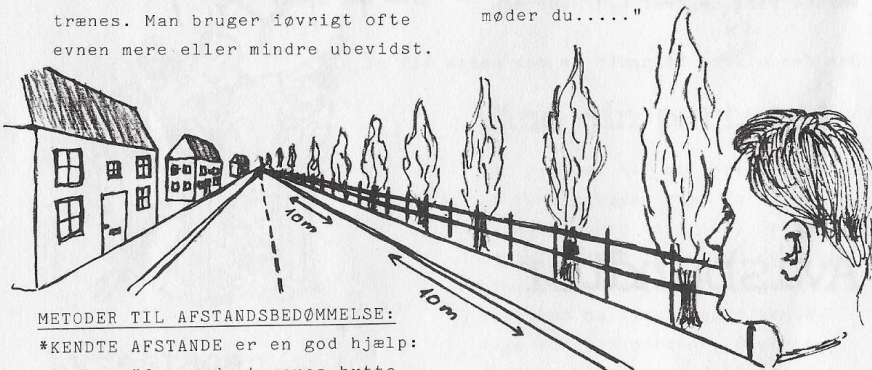
Lige som muskler skal vores sanser (se, høre, smage, lugte, føle...) hele tiden bruges for ikke at blive svage/dårlige. Jo mere sanserne bruges - jo bedre bliver de.

En person der ser dårligt må lytte mere for at kunne orientere sig og dermed optrænes hørelsen. En blind hører meget bedre end en seende.

Evnen til at bedømme afstande med "det forcromede øjemål" kan også trænes. Man bruger iøvrigt ofte evnen mere eller mindre ubevidst.

F.eks. når man går efter kort tænker man: "Er det dèt eller dèt vejkryds jeg står i? - tja - der er ca. 150 meter hen til den gård - så må det være dèt kryds".

Også når man skal udpege noget i terrænet eller forklare en rute, bruger man afstandsbedømmelse - enten ved direkte at se eller ved at huske: "Kan du se møllen? 200 meter bag den...." - "Hvis du går 500 meter ind ad den vej, møder du...."

METODER TIL AFSTANDSBEDØMMELSE:

*KENDTE AFSTANDE er en god hjælp:

F.eks.: "Jeg ved at vores hytte er 20 meter lang - der er vel "plads til" 5 hytter hen til det tårn, så jeg vil sige, at tårnet ligger 100 meter herfra!".

*MIN/MAKS:

"Der er mindst 50 meter derhen. Der er ikke mere end 100 meter. Så jeg tror der er 75 meter!".

*FLERE PERSONER:

Alle i patruljen bedømmer afstanden og så tager man en middelværdi.

NOGLE HUSKE/HJÆLPETAL:

Med "normalt" syn kan man i klart vejr skelne:

kirketårne	15km væk
parcelhuse	7km væk
vinduer	3km væk
hest og rytter	2km væk
arm og benbevægelser	1km væk
ansigter	400m væk
detajler i tøjet	200m væk
øjne	100m væk
ansigtstræk	50m væk

MEN - DET KAN SNYDE:

Grunde til at man let bedømmer afstande til et objekt(en ting).....

...for korte:

- man har solen i ryggen
- objektet er stærkt belyst
- i meget klar luft

...for lange:

- solen i øjnene
- svagt belyst (tusmørke)
- i tåge og i uklar, diset og flimrende luft.
- objekt og baggrund ensfarvet
- objektets farve er meget forskellig fra baggrundens
- store, skarpt afgrænsede ting - små utydelige ting
- over flade terræner, søer og - i skov, gader, hulveje og lign. sneflader
- hvis man er træt
- hvis man ligger eller sidder på knæ.

Højdemåling

Stil en hjælper op af genstanden og se hvor mange gange han/hun "går op" i højden.

Læg et spejl eller stil en skål vand og flyt dig indtil du kan se toppen som spejlbillede.

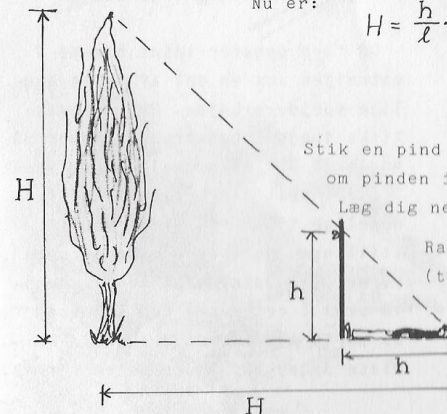
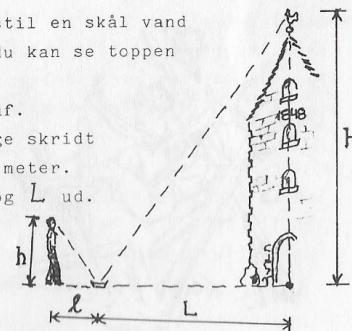
Skridt nu l og L af.

Find ud af hvor mange skridt du går på f.eks. 10 meter.

Så kan du regne l og L ud.

Nu er:

$$H = \frac{h}{l} \cdot L$$

Stik en pind i jorden og bind en snor om pinden i din øjehøjde.

Læg dig ned som vist og sigt så til toppen.

Rammer du ikke det udvalgte punkt (trøtøppen) må du flytte dig + pind.

Har du en hjælper til at holde sigtepinden er det selvfølgelig lettere.

Landspatrul-

I B.P.'s

Så går det løs kære spejdere. Landspatruljeturneringen (L.P.T.) er en ny og spændende udfordring til alle landets patruljer.

L.P.T. består af to dele. Den indledende og den afsluttende del af turneringen. I den indledende del får I stillet 4 opgaver, som det gælder om at løse på bedste vis. Den første opgave får I gennem det næste nummer af "Spejd".

I får samtidig at vide, hvornår I skal aflevere dokumentation for at opgaven er løst.

I samme nummer af "Spejd" vil der være en foreløbig tilmeldingblanket.

Når I har tilmeldt jer, får I et flot mærke til at sy på uniformen, som viser at I også deltager i Landspatruljeturneringen.

De fire opgaver løses hjemme i patruljen som en del af jeres daglige spejderarbejde. Det er praktiske spejderopgaver som bygger på nogle af B.P.'s grundlæggende ideer.

I vil helt sikkert få mange fornøjelige timer til at gå med fremstillingen og senere brug af opgaverne. Til løsning af den 4. opgave skal I reservere den 4., 5. og 6. marts 1988. Hvad der skal ske disse dage, får I besked om senere.

jeturnering

fodspor

Når I har løst de 4 opgaver får I mulighed for at tilmelde jer til den afsluttende del af L.P.T. I forbindelse med denne del af turneringen kan det blive nødvendigt at foretage en udvælgelse blandt de patruljer, der har løst opgaverne bedst.

Der kan deltage ca. 100 patruljer i den afsluttende del af turneringen. Disse patruljer samles i foråret/sommeren 1988 til en turnering der vil strække sig over 4 dage.

Lejrliv, kort og kompas, tovværk og masser af frisk luft vil være nogle af de ting der indgår i den afsluttende del af L.P.T.

Vi håber denne smagsprøve, har givet jer blod på tanden til at gå igang med Landspatruljeturneringen 1987-88.

Spejderhilsen
L.P.T.- udvalget

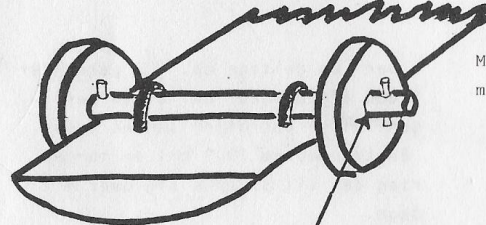
Jens, Peter, Lisbeth og Claus.

Vindvogn

Materialer:

En rafteende (ca. 50 cm)
Tynd snor (f.eks. knytttegarn)
et stykke stof ca. 25X35 cm
4 øskener
4 kramper

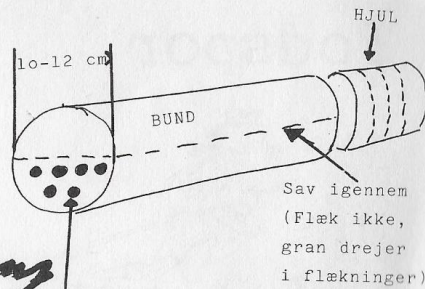
Fra undersiden.

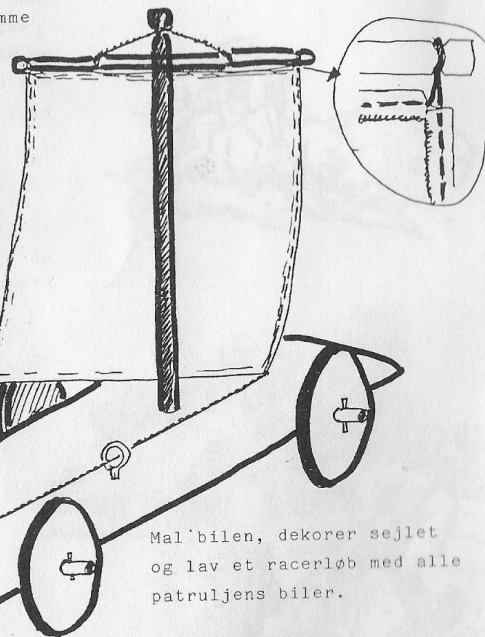
Hjulene skal være nemme at dreje rundt.

Mål:

Vognlængde: 40 cm
Mastelængde fra dæk til top: 40 cm
Mastens diameter: 1 cm
Råens (tværpindens) længde: 20 cm
Råens diameter: 1 cm
Hjuldiameter: 7 cm
Hjulbredde: 2 cm
Sejl, færdigsyet: 20 gange 30 cm.

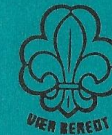

Mast og aksler hugges ud med økse og snittes til.

Mal bilen, dekorér sejlet og lav et racerløb med alle patruljens biler.

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

